

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om Delbetänkande Förenklade förutsättningar för ett hållbart vattenbruk (SOU 2023:74)

Er beteckning: LI2023/03857

Sammanfattning

Länsstyrelsens bedömer att det är lämpligt att göra regleringen för vattenbruket enhetlig. Mot bakgrund av att vattenbruk enligt utredning föreslås bli minst anmälningsskyldig miljöfarlig verksamhet bedömer länsstyrelsen att förslaget i denna del kan ge upphov till potentiella ekologiska risker. Länsstyrelsens inställning är att det bör säkerställas att ekologiska risker enligt förslagen minimeras. Länsstyrelsen föreslår vidare, för att undvika dubbelprövning avseende vattenuttag för landbaserat vattenbruk i de fall vatten återförs till samma vattenområde, ett eventuellt undantag i 11 kap. 11 § miljöbalken. Länsstyrelsen framför även allmänna synpunkter kring problematiken när det gäller regelverket för åtgärder inom Klimatklivet som försvårar förutsättningarna för ett hållbart vattenbruk.

Avsnitt 10.5 utredningens förslag om ändringar i fiskelagstiftningen

Länsstyrelsen bedömer att förslaget om ändring i fiskerilagstiftningen enligt sid. 495, vilket innebär att vissa vattenbruk endast kommer prövas som anmälningsskyldig miljöfarlig verksamhet hos kommunerna, medför potentiella ekologiska risker. Riskerna och förslag på eventuella lösningar kring detta har i utredningen presenterats genom det särskilda yttrandet av Andreas Pettersson (sid. 751-752) vilken länsstyrelsen delar uppfattning med. Länsstyrelsens inställning är att utredningen bör säkerställa att ekologiska risker minimeras.

Avsnitt 10.7 utredningens förslag om ändringar i prövningar enligt miljöbalken och andra förslag kopplade till dessa prövningar

Länsstyrelsen anser att förändringen i 11 kap. 11 § miljöbalken enligt sid. 523 förtydligar lagen. Det finns dock en dubbelprövning inbyggd i denna del, då en stor del av vattenbruket idag sker på land, och således kräver vattenuttag. Frågan berörs under avsnitt 6.2.5, men undviker inte med detta att prövning görs. Vattenbruk innebär typiskt inte att vatten tas ur, men sedan inte återförs. Förlusterna är små. Om uttaget av vatten återförs till samma vattenområde, är påverkan betydligt mindre åtminstone sett till vattnets mängd, och behöver då möjligen inte prövas. Kanske kan därför ändringar göras under undantagen i samma paragraf under punkt 1 eller 2.

Punkt 2 skulle då kunna lyda:

2. utförande av anläggningar för vattenbruk och vattentäkt för dessa där vattnet återförs till samma vattenområde, eller

Allmänna synpunkter

Hållbar utveckling av vattenbruksbranschen

I samband med Länsstyrelsens bedömning av åtgärder inom Klimatklivet¹, där åtgärden rör vattenbruk och där avfallsprodukter ska rötas till biogas, noteras en problematik när det gäller regelverk. Regelverket försvårar förutsättningarna för ett hållbart vattenbruk.

Statsstödsregelverket gruppundantagsförordningen (GBER, EU nr 651/2014) kan bli ett hinder för att bevilja klimatinvesteringsstöd, även om en åtgärd ger stor minskning av klimatpåverkan och åtgärden bidrar till att öka cirkulära system och cirkulär ekonomi.

---

¹ Klimatklivet är ett nationellt investeringsstöd vars syfte är att minska klimatpåverkan genom att medfinansiera åtgärder som minskar utsläppen av klimatpåverkans gaser. Klimatklivet är ett mycket viktigt verktyg för att genomföra Energi- och klimatstrategi för Värmland. Klimatklivet bidrar till miljömålet Begränsad klimatpåverkan och ökar företagets konkurrenskraft och resiliens. Klimatklivet bidrar även till ökad självförsörjningsgrad av energi och livsmedel både på regional och nationell nivå. Stödet delfinansieras av EU:s återhämtningsfond, NextGenerationEU och alla beslut inom Klimatklivet fattas enligt bestämmelser i förordningen (2015:517) om stöd till lokala klimatinvesteringar samt enligt EU:s statsstödsregler, exempelvis gruppundantagsförordningen GBER.

GBER kan inte tillämpas och klimatinvesteringsstöd kan inte beviljas inom fiske- och vattenbrukssektorn.

I Värmland finns två exempel sådana åtgärder, där företag ej kunnat beviljas stöd och därför inte kunnat genomföra åtgärder inom biogasproduktion eftersom substratet kommit från vattenbruksverksamhet. Regelverket hindrar vattenbruk att på ett hållbart och vettigt sätt bli av med organiska avfallsprodukter från verksamheten och även att bidra till cirkulär ekonomi.

Regelverket tolkas, med stöd av Naturvårdsverkets juridiska expertis inom statsstöd, att en åtgärd inte får gynna fiskeriverksamhet. Stöd kan eventuellt medges om fiskeriverksamheten, på marknadsmässiga grunder, säljer avfallsprodukter från fiskeriverksamheten till annat självständigt bolag som i sin tur rötar avfallsprodukter från fiskeriverksamheten. Bolagen får inte ha förbindelse, inte vara moder och dotterbolag. Tolkningen av regelverket är att det är väsentligt att fiskeriverksamheten inte gynnas. Symbios mellan bolag får inte heller gynnas, vilket kan bli ett problem när det gäller cirkulär ekonomi.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Georg Andrén med fiskehandläggare Daniel Oinas som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Emma Spak, avdelningschef Annika Nilsson och jurist Göran Wirdéus medverkat.

Kopia

li.fjr@regeringskansliet.se